

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/37/2018
Identifikačné číslo spisu: 3117219679
Dátum vydania rozhodnutia: 14.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3117219679.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej a sudcov JUDr. Márie Trubanovej, PhD. (sudca spravodajca), JUDr. Ľubora Šeba, Mgr. Petra Melichera, JUDr. Judity Kokolevskej, Mgr. Viliama Pohančeníka a JUDr. Aleny Prieceleovej v spore žalobcov: 1/ M. R., bývajúcej v Z. Q., XXX XX W. Z. Q. XXX, 2/ L. A., bývajúcej v Z. Q., XXX XX X. Z. Q. XXX, 3/ O. M., bývajúceho v Z. Q., XXX XX W. Z. Q. XXX, 4/ X. M., bývajúcej v Z. Q., XXX XX W. Z. Q. XXX, 5/ F. M., bývajúcej v Z. Podhradí, XXX XX W. Z. Q. XXX, 6/ X.. O. X., bývajúcej v Q. - A. Z., C. XXX/XX, 7/ U. H., bývajúcej v Z. Q., XXX XX W. Z. Q. XXX, 8/ L. P., bývajúceho v Z. Q., XXX XX W. Z. Q. XXX, 9/ E.. F. N., bývajúceho v Z. Q., XXX XX W. Z. Q. XXX, 10/ M. H., bývajúcej v Q. M., R. XXXX/XX, proti žalovaným: 1/ D. Q., bývajúceho v Z. Q., XXX XX W. Z. Q. XXX, 2/ M. Q., bývajúcej v Z. Q., XXX XX W. Z. Q. XXX, o určenie dôvodnosti námietok v stavebnom a vodoprávnom konaní, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12S/2/2017 a Krajskom súde Trenčín pod sp. zn. 11S/149/2017, o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci Okresným súdom Trenčín, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci je dôvodný.

Vecne príslušným súdom na konanie je Okresný súd Trenčín.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia 1/ až 10/ žalobou podanou na Okresnom súde v Trenčíne (ďalej tiež „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) dňa 6. novembra 2017 (č. l. 1- 9) navrhli, aby súd určil, že: „námietky žalobcov v l. až v 10 rade zo 24. júla 2017, podané v stavebnom a vodoprávnom konaní č. OU-IL-OSPZ-2017/000101 vedenom na Okresnom úrade Ilava, odbore starostlivosti o životné prostredie sú dôvodné“.

2. Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 12S/2/2017-69 z 08. novembra 2017, vec postúpil Krajskému súdu v Trenčíne. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalobu podľa jej obsahu vyhodnotil ako správnu žalobu. S poukazom na § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. (ďalej aj

„CSP“) a § 10, § 13 ods. 1 a 18 ods. 2 Správneho súdneho poriadku č. 162/2015 Z. z. (ďalej aj „SSP“) uviedol, že súd pred rozhodovaním veci samej preskúmal svoju príslušnosť a dospel k záveru, že z hľadiska obsahu žalobného návrhu, ktorý smeruje proti postupu orgánu verejnej správy - Okresnému úradu Ilava, odbor životného prostredia je na konanie vecne príslušný Krajský súd v Trenčíne podľa § 10 SSP.

3. Po postúpení žaloby žalobcov Krajskému súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) dňa 20. decembra 2017, na výzvu krajského súdu z 12. septembra 2018 Okresnému úradu Ilava, odbor starostlivosti o životné prostredie, aby v spore proti žalovaným predložil administratívny spis sp. zn. OU-IL-OSZP-2017/000101, Okresný úrad Ilava tento administratívny spis krajskému súdu predložil dňa 24. septembra 2018.

4. Krajský súd v Trenčíne listom z 19. októbra 2018 s poukazom na ustanovenia § 18 ods. 4 SSP a § 8 SSP vyslovil nesúhlas s postúpením veci Okresným súdom Trenčín krajskému súdu a predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie kompetenčnému senátu. Krajský súd mal za to, že predmetná vec nepatrí do správneho súdnictva, a to z nasledovných dôvodov: Zo súdneho a administratívneho spisu je zrejmé, že žalobcovia sa domáhajú rozhodnutia veci na základe rozhodnutia stavebného úradu o odkázaní na súd a prerušení konania č. OU - IL- OSZP-2017/000101-24 REN z 18. augusta 2017 podľa ustanovenia § 137 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) z dôvodu podaných námietok vyplývajúcich z vlastníckych práv k dotknutým pozemkom, keďže medzi účastníkmi konania nedošlo k dohode o týchto námietkach (§ 137 ods. 1 stavebného zákona), pričom na predloženie dôkazu, že na súde bol podaný návrh na rozhodnutie spornej veci, určil stavebný úrad lehotu dva mesiace odo dňa doručenia rozhodnutia (§ 137 ods. 3 stavebného zákona). Pre správnu formuláciu predmetu žaloby účastníkov konania voči stavebníkom vo veci vysporiadania vlastníckych práv k pozemkom dotknutých stavbou stavebný úrad ďalej v rozhodnutí označil sporné nehnuteľnosti, ako aj podiely účastníkov. Správny súd posúdil charakter podaných námietok a zhodne dospel k záveru, že predmetné námietky majú čisto občianskoprávny charakter, ide o občianskoprávny spor o ochranu vlastníckych práv, na ktorý nie je možné aplikovať ustanovenia SSP. V predmetnej veci nie sú naplnené ani ostatné procesné podmienky, žalovaným nie je orgán verejnej správy, žalobou nie je napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy, žaloba nesmeruje ani proti nečinnosti alebo inému zásahu orgánu verejnej správy.

5. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 zákona SSP) v spojení s § 11 CSP po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci je dôvodný.

6. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 2 SSP).

7. Podľa § 6 ods.2 písm. a/ SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách.

8. Podľa § 177 SSP sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

9. Podľa § 8 SSP kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

10. Vzhľadom na vyššie opísané okolnosti je zrejmé, že v predmetnej veci je sporné, či vec patrí do

správneho súdництва, keď Okresný súd Trenčín vyhodnotil podanú žalobu podľa jej obsahu ako správnu žalobu a vec postúpil Krajskému súdu v Trenčíne, ktorý s uvedeným postúpením nesúhlasí a má za to, že ide o občianskoprávny spor o ochranu vlastníckych práv.

11. V danom prípade vyššie uvedený kompetenčný konflikt je potrebné riešiť ako spor o vecnú príslušnosť. Podmienkou na to, aby bola vec prejednaná v rámci správneho súdництва je, aby išlo z hľadiska predmetu konania o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, čo však v danom prípade konštatovať nemožno.

12. Podľa § 137 ods. 1, 2 stavebného zákona stavebné úrady vykonávajúce konanie podľa tohto zákona, sa pokúsia vždy aj o dosiahnutie dohody účastníkov pri tých námietkach, ktoré vyplývajú z vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, ale prekračujú rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôsobiacich orgánov štátnej moci. Ak medzi účastníkmi konania nedôjde k dohode o námietke podľa odseku 1, ktorá, keby sa zistilo jej oprávnenie, by znemožnila uskutočniť požadované opatrenie, alebo by ho umožnila uskutočniť len v podstatne inej miere alebo forme, odkáže stavebný úrad navrhovateľa alebo iného účastníka podľa povahy námietky na súd alebo na iný príslušný orgán a konanie preruší.

13. Z obsahu predloženého súdneho spisu (č. 1. 1 a nasl.) vyplýva, že v stavebnom a vodoprávnom konaní začatom verejnou vyhláškou z 5. júna 2017 podali žalobcovia podaním z 24. júla 2017 doručeným Okresnému úradu Ilava 27. júla 2017 ako účastníci konania o návrhu Františka Poláka z 28. septembra 2016 na predĺženie termínu dokončenia stavby - Malá vodná elektrárň - Košecké Podhradie (ďalej aj „vodná stavba“), a to pre stavebné objekty Hať a odberný objekt, Zakrytý privádzač, Vtokový objekt, Preplachovacie a tlakové potrubie I, Budova strojovne MVE, Tlakové potrubie II, Budova strojovne MVE II (stavebníci: žalovaný I/ a 2/), ktoré majú byť postavené na pozemkoch (vypočítané v žalobe) v k.ú. Veľké Košecké Podhradie vo vlastníctve žalobcov námietky (č.l. 2 - 8 spisu). Stavebné povolenie bolo vydané rozhodnutím Okresného národného výboru Považská Bystrica, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva z 27. júna 1988 pod č. PLVH-720/198/405.

14. Zo žaloby je zrejmé, že z predmetnej stavby boli už niektoré zrealizované objekty a niektoré nie sú zrealizované (č.l. 3 spisu), že rozhodnutím Okresného úradu Ilava z 29. decembra 2016 bolo uložené žalovaným odstránenie nepovolených zmien vodnej stavby na konkrétnych stavebných objektoch (č.l. 3 spisu). Žalobcovia ako spoluvlastníci a vlastníci dotknutých pozemkov nesúhlasia s predĺžením termínu dokončenia vodnej stavby a žiadajú návrh D. ako nedôvodný zamietnuť. Svoj nesúhlas žalobcovia zdôvodnili v žalobe počnúc bodom 1. až 13. (č.l. 4-6 spisu). Medzi iným akcentujú, že stavebníci nemali vo vlastníctve všetky pozemky, na ktorých bola stavba povolená a tento stav pretrváva doteraz (bod 12.). Zo žaloby ďalej vyplýva, že na základe uvedených námietok žalobcov Okresný úrad Ilava rozhodnutím č. OU-IL-OSZP-2017/000101-24 REN z 18. augusta 2017 odkázal žalobcov na súd vo veci vysporiadania občianskoprávných námietok, ktoré vyplývajú z práv k dotknutým pozemkom a stavbám (bod 13. nesúhlasu žalobcov, č.l. 6 spisu). Žalobcovia k žalobe pripojili rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej aj „NS ČR“) sp. zn. 22 Cdo/1528/2000 z 28. augusta 2001 vo veci určenia dôvodnosti námietok v stavebnom konaní, vedenom na Okresnom súde Prostějov, v dovolacom konaní o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Brne. Uvedený rozsudok poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 11. mája 2000 sp. zn. 22 Cdo 2568/98, publikovaný v Právnych rozhľedoch č. 8, ročník 2000, str. 354. (Podobne podľa zistenia najvyššieho súdu tiež rozsudok NS ČR z 21. januára 2014, sp. zn. 22 Cdo 888/2012)

15. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že Okresný úrad Ilava vo svojej žiadosti o poskytnutie žalobného návrhu adresovanej Okresnému súdu Trenčín (č.l. 75 spisu) a Krajskému súdu Trenčín (č.l. 78 spisu) konštatoval, že na základe predložených námietok a dokladov účastníkov konania, zistených skutočností pri ústnom pojednávaní Okresný úrad Ilava prerušil rozhodnutím č. OU-IL-OSZP-2017/000101-24 REN z 18. augusta 2017 správne konanie v predmetnej veci a odkázal účastníkov konania, ktorí podali občianskoprávne námietky v súlade s ustanovením § 137 ods. 2 stavebného zákona na súd, nakoľko sa nedosiahla dohoda medzi účastníkmi konania, zároveň bolo správne konanie prerušené do doby

rozhodnutia súdu vo veci určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam pozemkom KN - E parc. č. 2179/10 a KN - E parc. č. 2179/15 v k.ú. W..

16. Vychádzajúc zo skutkového stavu naznačeného samotnými žalobcami, ako aj z obsahu spisu je zrejmé, že žalobcovia sa prostredníctvom podanej žaloby domáhajú voči žalovaným ochrany vlastníckeho práva, a teda v predmetnej veci ide o súkromnoprávny spor medzi žalobcami ako vlastníckymi dotknutých pozemkov a žalovanými ako stavebníkmi vodnej stavby, ktorí v správnom konaní žiadajú o predĺženie termínu dokončenia vodnej stavby pozostávajúcej zo stavebných objektov, ktoré majú byť postavené na pozemkoch (vypočítané v žalobe) v k.ú. W. vo vlastníctve žalobcov. Žalobcovia m. i. namietajú, že stavebníci nemali vo vlastníctve všetky pozemky, na ktorých bola stavba povolená a tento stav pretrváva doteraz.

17. Uvedený súkromnoprávny spor v zmysle § 3 CSP prejednávajú a rozhodujú civilné sudy. V zmysle § 12 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia Správneho súdneho poriadku aplikovať v tomto spore nie je možné, keďže vzhľadom na vyššie uvedené sa nejedná o správnu žalobu v zmysle § 177 SSP, tiež žalovaným nie je orgán verejnej správy, ale fyzické osoby, žalobou nie je napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy a žaloba nesmeruje ani proti nečinnosti alebo inému zásahu orgánu verejnej správy. V tejto súvislosti kompetenčný senát najvyššieho súdu akcentuje, že okruh strán sporu, ako aj predmet konania v sporovom konaní určuje žalobca, ktorý je „pánom sporu“ (dominus litis), v prípade vadného podania vo veci samej nasleduje postup súdu v zmysle § 129 CSP. V danom prípade žalobcovia určili predmet konania a z toho vyplývajúci určovaní petit tak ako bolo vyššie uvedené, či sa jedná o správnu formuláciu predmetu žaloby žalobcov ako vlastníkov voči žalovaným ako stavebníkom ohľadom vysporiadania vlastníckych práv k pozemkom dotknutých stavbou je vecou posúdenia konajúceho súdu.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský súd v Trenčíne dôvodne namietal postúpenie veci správnomu súdu, pretože v danom prípade sa nejedná o správnu žalobu, o ktorej rozhodujú správne sudy, a teda o vec patriacu do správneho súdnictva. Ide o súkromnoprávny spor vo veci určenia v zmysle petitu žaloby. Príslušným súdom na konanie vo veci je Okresný súd Trenčín. Kompetenčný senát najvyššieho súdu rozhodol preto tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že sudy nižšej inštancie sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 veta druhá CSP).

19. Toto uznesenie prijal najvyšší súd v kompetenčnom senáte pomerom hlasov 7:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.